

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 2, 71, 155, 156 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 71¹, 71², 71³ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-P-2303
PROJEKTO
(TAP NR. 19-109(3)) (TAIS NR. 19-6497)**

2019-05-30 Nr. NV-1504

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: siūloma pritarti Seimo nario Stasio Šedbaro parengto įstatymo pakeitimo projekto, kuriuo siūloma numatyti neteisminės mediacijos galimybę mokestiniuose ginčiuose, tikslui, tačiau nepritari projektui siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms.

Dabartinė situacija: šiuo metu galiojantys teisės aktai nenumato mediacijos administraciniuose ginčiuose, įskaitant mokestinius, galimybes.

Įstatymo pakeitimo projektu siūloma numatyti neteisminės mediacijos galimybę mokestiniuose ginčiuose, kurią administruotų Mokestinių ginčų komisija, taip siekiama skatinti taikų ginčų sprendimą mokestiniuose ginčiuose, mažinti administracinių teismų darbo krūvį, taupyti privačių asmenų, valstybės biudžeto lėšas, skiriamas ginčų sprendimui teisme.

Projekto esmė: siūloma pritarti Seimo nario Stasio Šedbaro parengto įstatymo pakeitimo projekto tikslui, tačiau nepritari projektui siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms, nes:

- Pagrindiniai mediacijos tikslai jau dabar pasiekti per tokius alternatyvius mokesčių teisės institutus kaip ikiteisminis mokestinių ginčų nagrinėjimas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje ir Mokestinių ginčų komisijoje, taip pat MAĮ 71 str. įteisintus susitarimus;
- Sukurta daugiapakopė, įskaitant ikiteisminį nagrinėjimą, mokestinių ginčų nagrinėjimo sistema ir įsteigta profesionali institucija – Mokestinių ginčų komisija, o šių ginčų nagrinėjimo teisinės procedūros ir jų taikymo praktika jau dabar ženkliai sumažina mokestinių bylų teismuose skaičių;
- MAĮ 71 str. 1 dalyje jau nustatyta taikaus ginčo galimybė, skirtumas, palyginti su įstatymo pakeitimo projekto nuostatomis, yra tik tas, kad šiuose teisiniuose santykiuose nenumatyta galimybė dalyvauti tretiesiems asmenims (mediatoriams).

Taip pat siūloma alternatyva, nustatyti, kad bendru šalių sutarimu į susitarimų procedūras tam tikrais atvejais galėtų būti kviečiami ir į Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos sudaromą ir tvarkomą mediatorių sąrašą įtraukti mediatoriai kaip asmenys, padėsiantys mokestinio ginčo šalims susitarti. Mokestiniuose ginčiuose mediatoriais negalėtų būti asmenys, šių ginčų nagrinėjimo metu dirbantys Mokestinių ginčų komisijoje, taip pat asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuoti bylos baigtimi.

Derinimas: projektas patikslintas pagal Vyriausybėje 2019 m. gegužės 15 d. įvykusio ministrų pasitarimo rezultatus.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi esminių pastabų, pažymėdama, kad nutarimo projekto struktūra yra ydinga, neatitinka nuoseklios Vyriausybės teisėkūros praktikos, kad nutarimo projekto nuostatos prieštarauja viena kitai, yra neapibrėžtų, subjektyvių vertinimo formuluočių.

Atitikimas Vyriausybės programai: aiškinamajame rašte nurodoma, kad įstatymo pakeitimo projektas įgyvendina Vyriausybės programos nuostatas, kuriomis Vyriausybė įsipareigoja pertvarkyti teisinę sistemą stiprinant žmogaus teisių pažeidimų prevenciją plėtodama ikiteismines ginčų nagrinėjimo procedūras, taip mažindama biurokratizmą ir spartindama ginčų sprendimą ir numato skatinti ginčus spręsti ne teismo tvarka.

Dalykinio vertinimo išvada: Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi esminių pastabų, siūloma projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

